

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 2Cdo/170/2022                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 1110249064                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 20.03.2024                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Mária Trubanová          |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2024:1110249064.3 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov, Nám. Legionárov 5, IČO: 42 176 778, 2/ W. H., narodeného XX. O. XXXX, T. T., H. W. Č.. XXXX/XX, obaja zast. advokátom Mgr. Richardom Bebjakom, Bratislava, Lermontovova 14, proti žalovanej POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. WERNER & Co. s.r.o., Bratislava, Žltá 2/F, o ochranu kolektívnych práv spotrebiteľov, vydanie bezdôvodného obohatenia a zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 20C/32/2011, o dovolaní žalobcov 1/ a 2 proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 25. februára 2020 sp. zn. 9Co/124/2019, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má voči žalobcovi 1/ a 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 19. februára 2019 č. k. 20C/32/2011-557 zamietol žalobu a priznal žalovanej voči žalobcom 1/ a 2/ náhradu trov konania vo výške 100 %, pričom súčasne vyslovil, že o jej výške rozhodne samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“).

2. Krajský súd v Trnave (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcov 1/ a 2/ rozsudkom zo dňa 25. februára 2020 č. k. 9Co/124/2019-605 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 CSP (výrok I.), v časti konania o ochranu kolektívnych práv spotrebiteľov priznal žalovanej voči žalobcovi 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (výrok II.) a v časti konania o vydanie bezdôvodného obohatenia a zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia priznal žalovanej voči žalobcovi 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (výrok III.).

2.1. Žalobca 2/ odvolaním napadol zamietavý výrok rozsudku súdu prvej inštancie a výrok o náhrade trov konania, kým žalobca 1/ napadol len výrok o náhrade trov konania. Žalobcovia v odvolaní namietali nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie spočívajúci v údajnom nedoručení vyjadrenia žalovanej zo dňa 12. februára 2019 (ďalej aj „vyjadrenie“), kedy súd zaslal vyjadrenie prostredníctvom ústredného

portálu verejnej správy dňa 15. februára 2019 a následne na pojednávaní dňa 19. februára 2019 vyhlásil rozsudok.

2.2. Odvolací súd k námietke žalobcov v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal, že právny zástupca žalobcov, mal objektívnu možnosť prevziať vyjadrenie už 15. februára 2019, tiež zamlčal skutočnosť, že v súlade s pokynmi súdu prvej inštancie (z pojednávania zo dňa 16. novembra 2017 a 24. apríla 2018) mu toto vyjadrenie doručil priamo právny zástupca žalovanej už dňa 13. februára 2019, t. j. so zachovaním lehoty na prípravu na pojednávanie, on však na toto vyjadrenie nijako nereagoval a ani sa nezúčastnil nariadeného súdneho pojednávania. Žalobcovia tak boli konaním svojho právneho zástupcu v konaní pasívni a za takejto situácie odvolací súd ich tvrdenia o porušení práva na spravodlivý proces považoval za nedôvodné.

2.3 Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku zároveň zohľadnil skutočnosť, že vyjadrenie nebolo súdom prvej inštancie vyžiadané, ustanoveniami CSP požadované a išlo o iniciatívne konanie žalovanej. Poukázal na § 374 ods. 3 CSP, z ktorého možno vyvodíť, že takéto iniciatívne vyjadrenie nie je potrebné za každých okolností doručovať strane sporu. Toto vyjadrenie obsahovalo len záverečnú právnu argumentáciu v podobe záverečnej reči, čo odvolaciemu súdu vyplynulo aj z toho, že žalovaná na pojednávaní dňa 19. februára 2019 právo záverečnej reči už osobitne nevyužila, iba odkázala na doterajšiu argumentáciu. S vyjadrením navyše neboli spojené žiadne nové skutkové tvrdenia, ani dôkazy, ani dôkazné návrhy. Odvolací súd zohľadnil aj to, že žalobcovia, ani ich právny zástupca nepožiadali o odročenie pojednávania a ani sa ho nezúčastnili, hoci vyjadrenie bolo priamo zo strany právneho zástupcu žalovanej doručené právnomu zástupcovi žalobcov ešte pred pojednávaním, a teda žalobcovia sa sami pripravili o možnosť uplatniť svoje prípadné procesné námietky, či návrhy. Poukazujúc na § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd súčasne uviedol, že prípadné pochybenie súdu prvej inštancie je reparačné doručením príslušného vyjadrenia odvolacím súdom, a teda nie je dôvodom na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu a rozsudku súdu prvej inštancie podali žalobcovia 1/ a 2/ (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP, ktorým napádajú oba predmetné rozsudky v celom rozsahu.

3.1. Dovolatelia namietajú, že im súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom uprel právo na spravodlivý proces, keď súd prvej inštancie až po vyhlásení rozsudku doručil právnomu zástupcovi žalobcov vyjadrenie žalovanej z 12. februára 2019, keď tento zaslal zásielku prostredníctvom ústredného portálu verejnej správy dňa 15. februára 2019. Dňa 19. februára 2019, teda o štyri dni, sa konalo pojednávanie, na ktorom súd prvej inštancie vyhlásil rozsudok. Právny zástupca žalobcov si vyjadrenie prevzal dňa 28. februára 2019, teda v odbernej lehote podľa § 32 ods. 2 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) (ďalej aj „zákon o e-Governmente“).

3.2. Dovolatelia poukázali, že ani keby si právny zástupca žalobcov bol prevzal podanie žalovanej ihneď potom, ako mu ústredný portál verejnej správy notifikoval novú správu, už by na vyjadrenie nestihol reagovať tak, aby sa s reakciou mohla žalovaná oboznámiť v lehote podľa § 178 ods. 2 CSP. V tomto smere podľa dovolateľov neobstojí ani argumentácia odvolacieho súdu. Súčasne uvádzajú, že CSP nepozná inštitút pokynu súdu stranám/účastníkom konania, aby si doručovali písomnosti, a aj keď sa v praxi také situácie stávajú, ide vždy len o neformálnu dohodu medzi súdom a sporiacimi sa stranami, ktorá nemôže mať žiadne procesné následky.

3.3. Dovolatelia namietali, že nedoručovanie písomností bolo už viackrát predmetom konaní, v ktorých sa posudzovalo právo na spravodlivý proces, poukazujúc na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva Trančíková proti Slovenskej republike, nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 539/2017, III. ÚS 220/2018, ako aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) sp. zn. 1ObdoG/1/2018, 2Cdo/209/2014, 2Cdo/177/2014, či 4Cdo/36/2015.

3.4. Majú za to, že na strane súdu prvej inštancie nastalo pochybenie, preto navrhujú, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Súčasne navrhujú, aby dovolací súd zrušil aj uznesenie o výške náhrady trov konania, ak o výške trov už bolo právoplatne rozhodnuté.

4. Žalovaná v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobcov (doručenom priamo právnomu zástupcovi žalobcov - pozn. dovolacieho súdu) žiada, aby najvyšší súd ako dovolací súd dovolanie žalobcov odmietol a zaviazal žalobcov spoločne a nerozdielne nahradiť žalovanej trovy odvolacieho konania.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie ako neprípustné treba odmietnuť. Odôvodnenie uvedeného záveru je uvedené v nasledujúcich bodoch.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012, ktoré sú aktuálne aj za súčasnej procesnoprávnej úpravy).

7. Najvyšší súd opakovane vyslovil názor, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (por. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015).

8. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/209/2015, 3Cdo/36/2016, 5Cdo/264/2014, 1Cdo/334/2013). Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (por. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/348/2013, 3Cdo/319/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky). Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. V danom prípade žalobcovia namietali vadu zmätočnosti konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sú nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby

uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11.1. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolať uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11.2. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolať urovnávajúceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017).

12. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP je a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

13. Pod pojmom procesný postup sa rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor), znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a marenie možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, či 6Cdo/90/2012). Súčasťou rozhodovacej praxe najvyššieho súdu ešte pred účinnosťou CSP bol tiež záver, podľa ktorého o znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskoprávneho konania ide tiež v prípade postupu súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmieta zaoberať meritom veci (odmieta podanie alebo konanie zastaví, resp. odvolací súd odmieta odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup neboli dané (viď napríklad R 23/1994 a R 4/2003, prípadne 1Cdo/41/2000, 2Cdo/119/2004, 3Cdo/108/2004, 3Cdo/231/2008, 4Cdo/20/2001, 5Cdo/434/2012, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/142/2013 alebo 3Cdo/98/2015).

14. Nesprávny procesný postup odvolacieho súdu a porušenie práva na spravodlivý súdny proces dovolať urovnávajúceho videli v tom, že okresný súd doručil právnomu zástupcovi žalobcov vyjadrenie žalovanej až po vyhlásení rozsudku. (bližšie pozri bod 3.1. a nasl. tohto rozhodnutia)

15. K námietke dovolať urovnávajúceho, ktorá bola opakovaním námietky uvádzanej tiež v odvolaní, o nesprávnom procesnom postupe okresného súdu spočívajúcom v údajnom nedoručení vyjadrenia žalovanej, resp. jeho zaslaní až po vyhlásení rozsudku súdu prvej inštancie a tým ich ne/možnosti oboznámiť sa s týmto vyjadrením žalovanej (č. l. 535 a nasl. spisu doručenom elektronicky 13. februára 2019) a kvalifikovane naň reagovať, dovolací súd uvádza, že z obsahu spisu vyplýva zaslanie predmetného vyjadrenia okresným súdom prostredníctvom ústredného portálu verejnej správy dňa 15. februára 2019 (viď č. l. 544 spisu) právnomu zástupcovi žalobcov. Vyjadrenie žalovanej bolo právnomu zástupcovi doručené dňa 12. marca 2019 (na základe fikcie doručenia viď č. l. 567 spisu).

15.1. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že súd prvej inštancie už na pojednávaní dňa 24. apríla 2018 vyslovil, že z doterajšieho dokazovania má za to, že žaloba sa zamietne, pričom z obsahu zápisnice o pojednávaní (viď č. l. 491 a nasl. spisu) vyplýva, že okresný súd dal stranám pokyny v zmysle čl. 10

CSP za účelom, aby sa mohlo na ďalšom pojednávaní meritórne rozhodnúť.

15.2. Z obsahu spisu taktiež vyplýva, že vyjadrenie žalovanej v zmysle pokynu okresného súdu právny zástupca žalovanej doručil priamo právnomu zástupcovi žalobcov prostredníctvom emailu dňa 13. februára 2019 (č. l. 590 spisu), t. j. ešte pred vyhlásením rozsudku súdu prvej inštancie na pojednávaní dňa 19. februára 2019, ktoré ale ostalo bez reakcie (prípadnej argumentácie) naň zo strany dovolateľov.

16. Dovolací súd súčasne reagujúc na námietku dovolateľov, že CSP nepozná inštitút pokynu súdu stranám/účastníkom konania, aby si doručovali písomnosti, poukazuje na čl. 10 ods. 1 CSP, podľa ktorého: „Strany sporu postupujú v konaní v súlade so zákonom a podľa pokynov súdu.“. Preto ak okresný súd z dôvodu procesnej diligencie strán v civilnom sporovom konaní nepovažoval za hospodárne a súladné s princípom procesnej ekonomie znova pojednávanie odročiť (poznámka dovolacieho súdu - navyše, ak právny zástupca žalobcov vopred ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní - pozri č. l. 545 a nasl. spisu) a právnym zástupcom strán konania dal pokyn na vzájomné doručovanie podaní, tento postup okresného súdu nemožno považovať za nesúladný so zákonom.

17. Pokiaľ dovolatelia namietali, že im nebolo doručené vyjadrenie žalovanej, s ktorým sa nemohli oboznámiť pred rozhodnutím okresného súdu vo veci samej, čím by eventuálne mohlo dôjsť k porušeniu princípu kontradiktórnosti podľa čl. 9 CSP, dovolací súd upozorňuje, že princíp kontradiktórnosti je limitovaný v článku 9 CSP dodatkom „(...) v rozsahu, ktorý určí zákon“. Dovolací súd v tej súvislosti poukazuje, že ústavný súd už v rámci svojej rozhodovacej činnosti uviedol, že kontradiktórnosť, nerozlučne spätá s princípom rovnosti zbraní, je univerzálnym právnym princípom platným v celom právnom poriadku, teda aj v civilnom súdnom konaní, a súd každého druhu a stupňa ju musí plne rešpektovať. Dôvodom je fakt, že jednou z jej hlavných funkcií je oboznámiť účastníka konania so všetkými dokumentmi a dôkazmi, ktoré môžu ovplyvniť rozhodnutie, a poskytnúť mu možnosť sa k nim vyjadriť. Ide predovšetkým o dôkazy, stanoviská a vyjadrenia protistrany v konaní alebo dôkaz, resp. stanovisko nezúčastneného subjektu (znalec, svedok a pod.), či zabezpečeného samotným konajúcim orgánom z vlastnej iniciatívy. Tým sa účastníkovi konania garantuje právo byť vypočutý (audiatur et altera pars) a právo na obhajobu. Ani podľa ústavného súdu však zásada kontradiktórnosti nemá absolútny charakter, pretože existujú aj výnimky z uvedeného pravidla, kde okolnosti prípadu alebo procesnej situácie vylučujú uplatňovanie tejto zásady. (nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 566/2020)

18. V danom prípade dodržanie záruky kontradiktórnosti je predmetom posúdenia kľúčovej otázky, či možno prípadné pochybenie súdu prvej inštancie spočívajúc v tom, že nedal žalobcom možnosť vyjadriť sa k vyjadreniu žalovanej, konvalidovať v odvolacom (príp. dovolacom) konaní. (mutatis mutandis nález ÚS SR III. ÚS 220/2018, na ktorý poukazujú aj dovolatelia). Podľa právnych záverov k tejto kľúčovej otázke zhrnutých do zjednocujúceho stanoviska pléna ústavného súdu sp. zn. PLz. ÚS 1/2014 zo 7. mája 2014 pre ústavnú konformnosť konania ako celku postačí, ak je účastníkovi konania táto možnosť reálne poskytnutá v odvolacom, príp. v dovolacom konaní.

18.1. Najvyšší súd tiež opakovane uviedol, že iný pohľad na realizáciu práva účastníka oboznámiť sa s vyjadrením procesnej protistrany by mohol v praxi znamenať neustály (neprestajne sa opakujúci a nikdy sa nekončiaci) proces vyjadrovania sa jedného účastníka konania k vyjadreniu druhého účastníka konania; takýto pohľad by mohol mať znaky prílišného právneho formalizmu. (pozri napr. 3Cdo/23/2017, 5Cdo/137/2019 a ďalšie).

18.2. Je na uvážení konajúceho súdu, či bude predstreté argumenty považovať za podstatné a ako také ich predloží na konfrontáciu druhej strane. Konajúci súd musí popri rovnosti účastníkov konania (strán sporu) zaručiť aj plynulosť a rýchlosť konania, čo predpokladá selekciu len podstatných argumentov, ktoré bude súd predkladať na vyjadrenie protistrane. V posudzovanom prípade z obsahu súdneho spisu vyplýva, že dovolatelia sa mali možnosť oboznámiť s vyjadrením žalovanej a reagovať naň, keď toto im bolo doručované prostredníctvom právneho zástupcu protistrany, ďalej sa mohli s predmetným podaním oboznámiť a reagovať naň priamo na pojednávaní (ktorého sa nezúčastnili žalobcovia, ani ich právny zástupca), a taktiež sa s predmetným podaním mohli oboznámiť po doručení okresným súdom, a v neposlednom rade mohli na predmetné podanie reagovať v odvolaní. Dovolatelia však napriek poskytnutej príležitosti svojím pasívnym prístupom rezignovali na možnosť vyjadriť sa k vyjadreniu žalovanej.

18.3. Dovolatelia už v odvolaní namietali nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces, avšak neuviedli žiadne nové tvrdenia, či argumentáciu v nadväznosti na vyjadrenie žalovanej, len konštatovali, že na vyjadrenie by nestihli kvalifikovane reagovať. Dovolatelia v odvolaní neuvádzali žiadne nové skutočnosti v nadväznosti na doručované vyjadrenie žalovanej, pričom aj v odvolaní mohli využiť svoje právo naň reagovať, čo ale neurobili a toto právo nevyužili, namietali len samotný postup, preto je podľa názoru dovolacieho súdu vhodné prijať záver, a síce, že k porušeniu práva žalobcov na spravodlivý proces nedošlo, lebo procesný postup súdu prvej inštancie, hoc aj nesprávny, nedosiahol v konkrétnom prípade intenzitu porušenia práva na spravodlivý proces, a to aj s poukazom na predbežné právne posúdenie prednesené na pojednávaní, z ktorého mohlo byť žalobcom zrejmé, ako súd prvej inštancie rozhodne. Ne/doručenie vyjadrenia žalovanej, s poukazom na konkrétne okolnosti prípadu a princíp procesnej ekonómie, tak v konkrétnom prípade nebolo spôsobilé privodiť žalobcom ujmu takej intenzity, že by zakladala prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

18.4. Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že pokiaľ dovolatelia upozorňovali na rozhodnutia sp. zn. 2Cdo/177/2014, 4Cdo/36/2015, 2Cdo/209/2014, II. ÚS 539/2017-32, Trančíková vs. Slovenská republika, predmetné rozhodnutia posudzovali odlišnú situáciu, keď v nich bolo namietané nedoručenie vyjadrenia k odvolaniu. Rovnako nesúvisiace s posudzovanou vecou je rozhodnutie sp. zn. 1ObdoG/1/2018 týkajúce sa nedoručenie sťažnosti proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom. Pričom vo vzťahu k všetkým vyššie uvedeným rozhodnutiam platí, že podanie (vyjadrenie, sťažnosť) nebola strane, ktorá sa domáhala porušenia svojich práv, doručené, čo je v protiklade s posudzovanou vecou, v ktorej je z vyššie uvedeného, aj zo spisu preukázané jasné doručenie podania dovolateľom a poskytnutie možnosti oboznámiť sa s predmetným podaním a reagovať naň.

18.5. Na základe čoho v danom prípade nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalobcov na spravodlivý proces v zmysle § 420 f) CSP. Keďže prípustnosť dovolania žalobcov nemožno vyvodiť z § 420 písm. f) CSP, dovolací súd ich dovolanie podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP odmietol pre neprípustnosť. (mutatis mutandis rovnako aj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/23/2017, 5Cdo/137/2019)

19. Dovolací súd konštatuje, že dovolatelia v rámci uplatnenia prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP napádajú aj výrok II. a III. rozhodnutia odvolacieho súdu týkajúce sa trov konania, avšak žiadnym konkrétnym spôsobom nešpecifikovali dôvodnosť tohto dôvodu dovolania, teda žiadnym konkrétnym spôsobom nešpecifikovali, na základe akého nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu im bolo znemožnené uplatnenie im patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19.1. Dovolací súd na tomto mieste konštatuje, že všeobecná nespokojnosť dovolateľov s rozhodnutím odvolacieho súdu nepredstavujú kvalifikované vymedzenie uplatneného dovolacieho dôvodu zákonom stanoveným spôsobom, pretože dovolatelia neuviedli, v čom konkrétne spočíva vada zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) CSP (§ 431 ods. 2 CSP). Na základe uvedeného dovolací súd preto dovolanie žalobcov v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako procesne neprípustné.

20. Pre úplnosť dovolací súd poukazuje, že pokiaľ dovolanie podal žalobca 1/ proti okrem iného výroku III. rozhodnutia odvolacieho súdu a žalobca 2/ proti výroku II. rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd poukazuje, že podľa § 424 dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

20.1. Z uvedeného ustanovenia výslovne vyplýva, že subjektom oprávneným podať dovolanie je (len) tá strana sporu (bez ohľadu na jej procesné postavenie), v ktorej neprospech bolo dovolaním napadnuté rozhodnutie vydané, inak povedané, na podanie dovolania je oprávnená (len) tá strana sporu, ktorá napadnutým rozhodnutím utrpela objektívnu ujmu na svojich právach. Výkladom uvedeného ustanovenia a contrario je možno dospieť k jedinému logickému záveru, že strana sporu, v neprospech ktorej dovolaním napadnuté rozhodnutie nevzniklo, a ktorá nebola týmto rozhodnutím dotknutá na svojich právach (napr. nebola jej uložená žiadna povinnosť, resp. žiadne plnenie alebo obmedzenie), nie je oprávnená podať dovolanie.

20.2. V tomto konkrétnom prípade podal žalobca 1/ dovolanie okrem iného proti výroku, ktorým odvolací súd v časti konania o vydanie bezdôvodného obohatenia a zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia žalovanému priznal nárok voči žalobcovi 2/ na náhradu trov odvolacieho konania v

plnom rozsahu (výrok III. rozsudku krajského soudu) a žalobce 2/ podal dovolanie okrem iného proti výroku odvolacieho soudu, ktorým v časti konania o ochranu kolektívnych práv spotrebiteľov žalovanému priznal nárok voči žalobcovi 1/ na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (výrok II. rozsudku krajského soudu).

20.3. Dovolací soud konstatuje, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho soudu v uvedenom výroku III. nevyznel v neprospech žalobcu 1/ (dovolateľa) a výrok II. nevyznel v neprospech žalobcu 2/ (dovolateľa), teda nedošlo nimi k žiadnemu zásahu do ich subjektívnych práv (nebola im uložená žiadna povinnosť, resp. žiadne plnenie alebo obmedzenie), preto v zmysle ustanovenia § 424 CSP žalobca 1/ nie je osobou oprávnenou podať proti výroku III. rozsudku odvolacieho soudu dovolanie a žalobca 2/ nie je osobou oprávnenou podať proti výroku II. rozsudku odvolacieho soudu dovolanie. Preto ak by aj dovolateľa vymedzili dovolací dôvod vo vzťahu k trovám konania dovolací soud by dovolanie žalobcu 1/ proti výroku III. rozsudku odvolacieho soudu a dovolanie žalobcu 2/ proti výroku II. rozsudku odvolacieho soudu ako podané neoprávnenou osobou podľa ustanovenia § 447 písm. b/ CSP odmietol.

21. Žalovaná bola v dovolacom konaní úspešná, preto jej dovolací soud na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi 1/ a 2/ v plnom rozsahu.

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho soudu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.